

měsíčník litoměřické diecéze

ZDISLAVA

číslo 5 • 2009
září

OBSAH

Úvodník

Slovo otce biskupa
k novému školnímu roku 3

Zprávy z diecéze

P. Martin Davídek se loučil
s litoměřickým hospicem 4Rozloučení katechumenů
s P. Martinem Davídkem
před jeho cestou do Říma 6

Pár slov o P. Ladislavu Kubíčkoví 7

Zemřel P. Vladimír Sluka 7

Otec Ladislav na odpočinek
rozhodně neodešel 8Mons. Josef Koukl přijal biskupské
svěcení před dvaceti lety 10

Spiritualita

Papežova nová encyklika
„Láska v pravdě“ 12

Pastýřský list 13

Biřmování očima rodiče 15

Zprávy z diecéze

Setkání pastoračních asistentů
a aktivních laiků s biskupem Baxantem 16

Žehnání kamenného stolce v Proseči 17

Biskup Jan Baxant požehnal obraz
svaté Zdislavy ve Cvikově 18Občanské sdružení Cesta 121
chce pomáhat kněžím 18

Svatojakubská pouť ve Veliké Vsi 19

Blahopřání 19

Zeptali jsme se

Ptali jsme se zástupců škol 20

Z Varnsdorfu do Jeruzaléma 21

Zprávy z biskupství

Slovo odstupujícího šéfredaktora 22

Situace časopisu Zdislava
dnes a zítra 22Biskupství litoměřické
má nové webové stránky 23

Fotografie na titulní straně časopisu:

litoměřické zákoutí

ZDISLAVA

měsíčník litoměřické diecéze
Září 2009 • 14. ročník • 5. vydání • 20 KčBISKUPSTVÍ
LITOMĚŘICKÉSlovo otce biskupa
k novému školnímu roku

Milé děti, žáci, milá mládeži, studenti, vážené učitelky a učitelé, vychovatelky a vychovatelé, pracovníci školských zařízení a drazí rodiče.

Společně se připravujeme na vzácnou návštěvu papeže Benedikta XVI. v naší zemi. Začátek školního roku však papežské návštěvě předchází a kupodivu mají obě tyto události něco důležitého společné. Děti a studenti, učitelé a vychovatelé zaplnili školní prostory, a to proto, aby učitelé a vychovatelé zásadním způsobem předali dětem a mládeži nejen znalosti nutné pro život, ale i to, co nosí ve svých srdcích a čím by děti a studenti také měli být obdarováni, aby se stali jednou dospělými a moudrými lidmi. Nikdo z nás nechce, zvláště nikdo z rodičů, aby děti a mládež byly negramotnými, nevzdělanými a hloupými, a určitě si všichni přejeme, aby z dětí a mládeže vyrostli charakterní, zodpovědní, ušlechtilí lidé s dobrým srdcem.

Foto: Karel Pech

Svatý otec Benedikt XVI. sice přijíždí do naší země jako představitel státu Vatikán, ale my jako křesťané mu chceme pozorně naslouchat, protože víme, že je také, a to především, duchovním pastýřem – veleknězem. Samozřejmě, že nás nechce považovat jen za žáky sedící ve školní lavici, ale přece jen jako učitel, jako nejvyšší učitel církve, má pro nás už teď připravené slovo k povzbuzení a poučení, které bychom neměli přeslechnout.

Bůh žehnej všem, kterých se nový školní rok týká. Bůh žehnej Svatému otci i nám, jeho pozorným posluchačům.

Přeji Vám všem, aby každý den nového školního roku byl dnem šťastným.

Váš biskup Jan Baxant

*Blaze tomu,
kdo nechodí, jak mu radí bezbožní,
nepostává na cestě, kudy chodí hříšní,
a ve shromáždění rouhačů nezasedá.
Má však zalíbení v Hospodinově zákoně
a o jeho zákoně přemítá dnem i nocí.*

*Podobá se tak stromu zasazenému u vodních proudů,
ve svůj čas přináší ovoce,
listí mu nevadne
a daří se mu vše, co koná.*

*Jinak je tomu s bezbožnými, zcela jinak:
jsou jako pleva rozvátá větrem.
Vždyť Hospodin dbá o cestu spravedlivých,
ale cesta bezbožných skončí záhubou.*

Ze žalmu 1

P. Martin Davídek

se loučil s litoměřickým hospicem

R.D. Mgr. Martin Davídek, osobní sekretář litoměřického biskupa, tiskový mluvčí litoměřické diecéze a kaplan Hospice sv. Štěpána v Litoměřicích, sloužil v neděli 23. srpna v hospici svoji poslední mši před odletem do Říma, kde bude následující tři roky studovat kanonické právo na lateránské univerzitě.

Jeho přátelé se s ním nejprve rozloučili při mši svaté v hospicové kapli, kde mu osobně poděkovala zakladatelka hospicového hnutí v České republice MUDr. Marie Svatošová, a poté si s ním poseděli u malého občerstvení. Mgr. Monika Marková a ředitel hospice Pavel Česal předali P. Martinovi jménem zaměstnanců hospice a farníků dárek - vybavený penál a další školní pomůcky. A jako při každém loučení, i zde nějaká ta slzička ukápla.

„Pater Martin navštěvoval nemocné v hospici sv. Štěpána téměř každý den. Čtyřletá služba hospicového kaplana nebyla jen u oltáře v kapli při mši svaté, ale především u lůžek našich nemocných a umírajících. Bezpočet rozhovorů a zpovědí, udělování svátosti nemocných, podání svatého přijímání, občas i křest. Byl ochoten přijít na zavolání i v kteroukoli noční dobu, jak bylo potřeba. I personál mohl využívat jeho služby. Při každém odchodu z hospice se na Rybářském náměstí zastavil, otočil a požehnal nám,“ připomněl Pavel Česal.

„Děkuji Bohu, že mě pozval v určitý čas k této službě. Děkuji, že díky práci v hospici jsem dostal tolik přátel v nebi i na zemi,“ loučil se P. Martin.

Jana Michálková

P. Martin Davídek a MUDr. Marie Svatošová s Knihou živých, v níž jsou zaznamenána jména pacientů, kteří v hospici zemřeli a na které se zde při modlitbách vzpomíná.

Foto: Jana Michálková

Rozloučení katechumenů s P. Martinem Davidkem před jeho cestou do Říma

Ve starém zákoně se nikdy nic neděje jen tak. Když přitáhne cizí armáda a oblehne Jeruzalém nebo když vojsko nečekaně odtáhne, když je sedm let sucho, události nejsou nikdy vysvětlovány politologicky nebo klimatologicky: věc se vždy chápe jako Boží vzkaz. Kéž umíme naslouchat vzkazům, událostem a lidem, které nám Bůh posílá do cesty.

Jdeme za knězem... aneb vzpomínání na katechumenát v Litoměřicích, léta Páně 2009

Když se řekne kněz, vynoří se v podvědomí většiny Čechů vážný muž v černém taláru, známý spíše z historických filmů než z osobních zkušeností. V jeho podobě se mísí rysy Jana Husa s paterem Koniášem. Kněze si lidé představují jako muže, který poučuje a napomíná, snaží se získat lidi pro určité názory a postoje, přesvědčuje či dojíká a jeho nejtypičtějším rysem je vztyčený ukazováček! Někdy je kněz chápán jako doprovod slavností, svatby, pohřbu, někdy jako nedělní bytost, která do našeho světa patří tak málo jako noční ptáci.

My všichni, co jsme tady, jsme byli různě dlouho hledající... Hledali jsme na tom našem dnešním hlučném a pestrém veletrhu náboženského zboží křesťanskou víru. Byli jsme netrpěliví, neklidní, prázdni.

Jsem přesvědčena, že hledající, aby došel k prameni, musí poznat toho, kdo jej k víře dovede, kdo ho naučí trpělivosti a zavede do tajemství. Tajemství totiž nelze dobýt, ale je třeba trpělivě být na jeho prahu, setrávat v něm a nechat ho v srdci zrát a skrze něj nechat zrát i sebe samotné. Díky P. Martinovi Davidkovi se nám dařilo ono zrání ve víře. Díky němu jsme vytrvali a přetrpěli někdy dlouhá údobí, kdy se nám

Bůh zdál být daleko, kdy zůstával skrytý. Vy jste nám, otče, dával opakovaně poznávat, že víru nepotřebujeme ve světle našich neotřesitelných jistot. Ve Vaší společnosti jsme poznávali víru ve chvílích šerosvitu, v tichu, v zimě Božího mlčení. Při tomto našem putování jste spolu s námi vstupoval do našich propastí, do údolí stínů i do trapných zatáček našich životů... Společně jsme viděli, že kdyby tudy cesta nevedla, nebyla by cestou k Bohu – Bůh totiž nebydlí na povrchu. Při těchto chvílích temnoty a chaosu jsme potřebovali Vaši podporu, Vaše pevné vedení.

Těž jste nám předával svou víru, živý pramen, který nás občerstvoval a dával sílu jít dál...

Poznávali jsem jednotlivá témata a odkrývali postupně různé vrstvy tajemství ve světle různých evangelijních textů a různých liturgických dob. Uviděli jsme Kristův osud o Vánocích, o Velikonocích, v adventu, v postu, na svátek Proměnění Páně a v noci po Zeleném čtvrtku. Dokázal jste propojit náš svět se zkušeností, o níž svědčí Bible. Doprovázel jste naše konkrétní společenství na cestě zrání – duchovního i lidského.

Chtěli bychom Vám tímto, otče, co nejupřímněji poděkovat. Na dobu zrání nezapomeneme, tak jako nezapomeneme nikdy na Vás.

Dovolte nám rozloučit se s Vámi slovy svatého evangelia podle Matouše: „Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen a svítí všem v domě. Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.“ (Mt 5, 14 - 16).

Za katechumeny 2009 Jana Sieberová

Kristus velmi opatrně stojí u dveří a klepe.

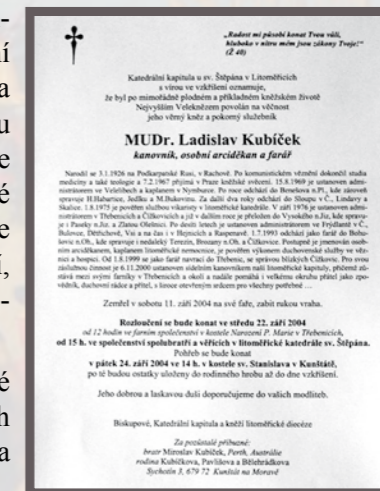
Nepřikazuje. Zve, je tichý a pokorného srdce.

V hluku světa je obtížné toto tiché klepání slyšet. Boží hlas je téměř mlčení.

Pár slov o P. Ladislavu Kubíčkově

P. MUDr. Ladislav Kubíček se narodil r. 1926 na Podkarpatské Rusi. Studoval medicínu, promoval r. 1950 na Masarykově univerzitě v Brně po ročním zákazu studia, neboť odmítl podepsat přihlášku do KSČ. Vojenskou službu vykonával u PTP jako sběrač raněných. V lékařské profesi působil na různých místech republiky, překládan často pro náboženské a politické přesvědčení. Pro nepolepšitelnost a negativní poměr k lidově-demokratickému zřízení s ním byl rozváznán pracovní poměr ve zdravotnictví. Nastoupil pak jako horník do Karviné. V roce 1959 byl za podvracení republiky odsouzen a uvězněn. Po amnestii pracoval v Kamenopřemyslu jako lisovač a brusič. Zároveň studoval soukromě teologii, byl tajně vysvěcen na kněze a v roce 1968 získává biskup Trochta státní souhlas k jeho duchovenské činnosti. Od té doby působil na mnoha místech litoměřické diecéze. Mimo svou pastorační činnost se zabýval řešením případů hraničních oblastí gynekologie, psychosomatických nemocí, psychiatrie, duchovního života a manželství. Dne 11. září 2004 zemřel na faře v Třebenicích násilnou smrtí při loupežném přepadení. (Zdroj: www.hospice.cz)

Zádušní mše svatá za P. MUDr. Ladislava Kubíčka se v den 5. výročí jeho tragické smrti konala dne 11. září 2009 ve farním kostele Narození Panny Marie v Třebenicích i v Kunštátě, kde je pohřben. V Kunštátě ji sloužil a modlitbu u hrobu otce Ladislava vedl litoměřický biskup Mons. Jan Baxant.

Zemřel P. Vladimír Sluka

V neděli 21.6.2009 byl v Rajhradě na věčnost povolán P. Vladimír Sluka, duchovní správce u řeholních sester v Jiřetíně pod Jedlovou.

Narodil se 23.11.1925 v Českém Dubu. Studoval v Litoměřicích a Římě. Na kněze byl vysvěcen 8.4.1950 v Litoměřicích. Za minulého režimu nemohl vždy veřejně vykonávat své kněžské poslání, byl nucen nastoupit do PTP a také později pracoval v civilních zaměstnáních. Celá svá kněžská léta až do odchodu na odpočinek působil v litoměřické diecézi, a to v Liberci, Novém Městě pod Smrkem, Lipové a naposledy v Jiřetíně pod Jedlovou, jako dlouholetý duchovní správce sester. Poslední roky svého života strávil na zaslouženém odpočinku u sester Těšitelek Božského Srdce Ježíšova v Rajhradě u Brna.

Foto: Karel Kříž

Rozloučení se konalo ve farním kostele Nejsvětější Trojice v Jiřetíně pod Jedlovou ve středu 1.7.2009, po mši svaté byly jeho tělesné ostatky uloženy do hrobu na místním hřbitově. O modlitbu za spásu jeho duše prosil biskup Jan Baxant spolu s duchovními, řádovými sestrami, věřícími litoměřické diecéze, rodinou Štěpánovou a dalšími přáteli.

„Již jako kaplana v Liberci a v celém dalším období jsme P. Sluku znali jako člověka zcela zasvěceného své Mamince P. Marii dle učení sv. Ludvíka Grignona. Přijal zcela za své, co čteme v evangeliu: „...pokud nebudete jako toto nejmenší dítě, nevejdete...“ a naše přijetí za děti na Golgotě. Že se nejednalo pouze o vztah jednostranný, ale o přímo vzájemný rodinný vztah Matky a dítěte, by mohly jistě vyprávět sestřičky v Jiřetíně, kde dlouhodobě působil,“ vzpomínají na P. Vladimíra Sluku Jan a Zdenka Suchánkovi z Liberce, pro něž se stal na dlouhou dobu duchovním rádcem a učitelem. „Za jednu z takových „náhod“ v jeho a našem životě považujeme skutečnost, že jsme se s ním setkali a vliv tohoto setkání cítíme stále, déle než půl století. Komu víc poděkovat? Jemu, nebo jeho a naší Mamince?“

P. Martin Davidek, redakčně upraveno

Otec Ladislav na odpočinek rozhodně neodešel

Říkat asertivně „ne“ mi většinou moc nejde. Tentokrát to však ze mě vyběhlo hladce a samo. Na výzvu „Blíží se páté výročí smrti P. Ladislava Kubička, napište nám o něm něco do Zdi-slavy...“ jsem původně odpověděla zamítavě. Vždyť jsem všechno, na co jsem se z jeho života upamatovala a co mi svěřili ostatní, zaznamenala v knize „Až k prolití krve“. Každý si to může přečíst, nebudu se trapně opakovat. To by Ladislav nechtěl. Po chvíli mi to ale přece jen neda-lo. V myšlenkách jsem se vrátila k 11. září 2004.

Ránu, kterou mi způsobila zpráva o smrti otce Ladislava, výrazně zmírnilo něco, co jsem dosud nikdy nepoznala a kdyby mi to někdo vyprávěl, asi bych mu moc nevěřila. Vnímala jsem v té chvíli otce Ladislava vedle sebe živého a zároveň v hloubi duše zcela zřetelně slyšela jeho pevný, jistý a klidný hlas: „Nic se neboj, teprve teď to pořádně roztočíme!“ Nebyla to žádná sluchová halucinace, byl to skutečně Ladislav. Věděl to zřejmě v té chvíli už předem, musel si tím být jistý a nebál se to říct. Dnes je nade vši pochybnost jasné, že měl pravdu. Čas to potvrdil. Jako pastýř a vyhledávaný duchovní rádce mívával otec Ladislav neuvěřitelně široký záběr vždycky. Až do své smrti byl neustále v čilém osobním i korespondenčním styku s několika tisíci lidmi. Kolik mu jich do cesty Bůh poslal za těch 78 let jeho plodného života celkem, to ví jen On sám a my se to dozvíme až na věčnosti.

K pozemské statistice však přístup máme. Stačí zavolat do Karmelitánského nakladatelství a do Matice cyrilometodějské a dovíme se, v jakém nákladu dosud vyšly knihy z pera otce Ladislava: „Velké tajemství – manželství jako umělecké dílo“ 11 tisíc ks, „Život – největší umělecké dílo“ 8 tisíc ks, „Vůle Boží – zbožná fráze?“ 18 tisíc ks a „O svobodě“ 8,3 tisíce ks. Knihy o něm: „Až k prolití krve“ 24 tisíce ks a „Listy Božské útěchy krví podepsané“ 2 tisíce ks. Zápisky z Ladislavových exercicií vyšly postupně jako trilogie s názvy „Zapaluji?“ 14,5 tisíce ks, „Přitahují?“ 9 tisíc ks a nejmladší „Oslovují?“ zatím 6 tisíc ks. Celkem je to více než 100 tisíc výtisků! Uvážíme-li, že tyto knihy neleží, jsou čteny i opakovaně a kolují mezi lidmi, získáme aspoň přibližnou představu o rozsahu, v jakém to otec Ladislav po své „smrti“ roztočil. Ty uvo-

zovky u slova smrt nejsou překlep. Chtějí čtenáři připomenout jeho oblíbený výrok, kterým rád ujišťoval truchlící pozůstalé: „Oni, takzvané mrtví, a my, takzvané živí...“ Že Ladislav není mrtvý, ale je živý a nezhálí, potvrzují i lidé, kteří s ním udržují kontakt. Jak léta běží, rapidně mezi nimi stoupá procento těch, kteří ho osobně během jeho pozemského života nepoznali a přesto tvrdí, že ho znají velmi dobře – nejen z knížek, ale i jako přímluvce u Boha a jako svého osobního duchovního rádce.

Dar dobré rady je, jak známo, jedním z darů Ducha svatého a jako takový je určen ke službě a užitku druhých. Otec Ladislav ho k tomuto účelu pilně využíval, a zřejmě proto jím byl obdarováván v míře tak převeliké. A jak mnozí potvrzují, disponuje jím i v současnosti. Dove-de člověku nejen poradit, ale taky mu klidně ušetří potřebnou „lekci“. Když bylo třeba, moc se s námi nepáral a řekl na rovinu, co si o tom či onom myslí. Nedávno jsem se přesvědčila, že mu zůstala i tahle vlastnost. Prožívala jsem velkou bolest a starost o blízkého člověka, situace se mi jevila jako bezvýchodná a připadala jsem si v té věci zcela bezmocná. Měla jsem toho plnou hlavu, a ačkoliv jsem zrovna kráčela po kostele od svatého přijímání, přepadla mě hrozná sebelítost. Div jsem se sama nad sebou nerozbrečela a v duchu si posteskla: „Jak já bych tady teď toho Ladislava potřebovala!“ A v témže okamžiku se kdesi hluboko v mé duši opět ozval ten nezaměnitelný, kárající a zároveň láskyplný Ladislavův hlas: „Prosím tě načpak? Vždyť máš tady Krista Pána!“ Zastyděla jsem se, spolkla slzičky a dala mu za pravdu.

Otec Ladislav nás důsledně učil nepřerušovat komunikaci s blízkými, kteří nás předešli na

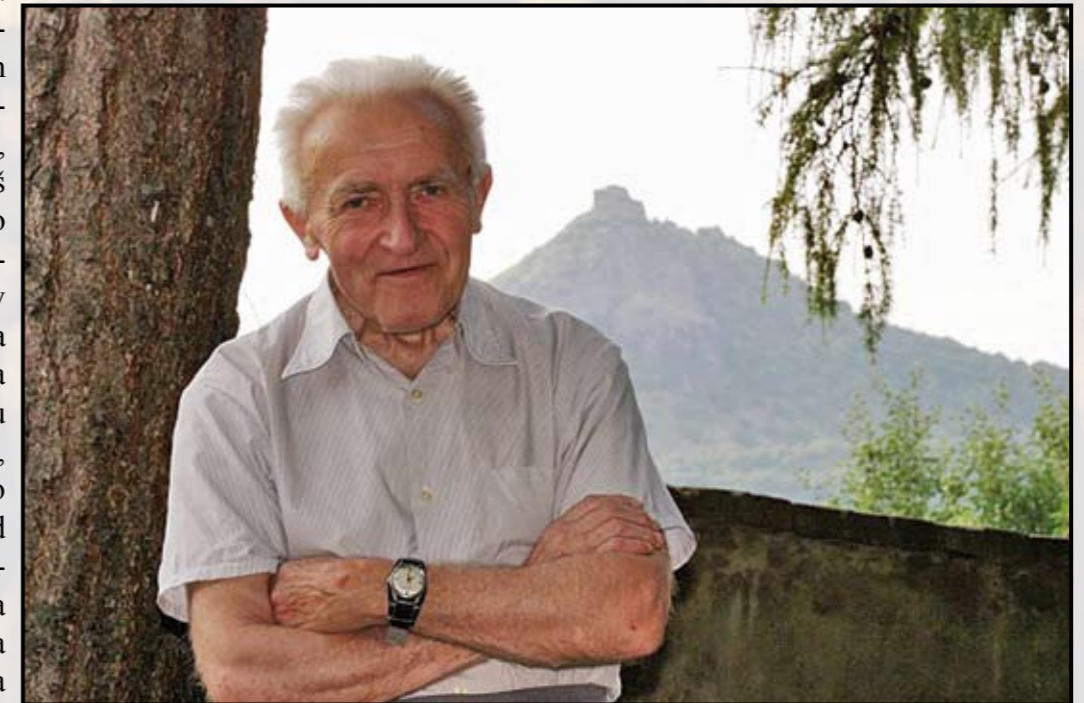
věčnost. Trval na tom jako na něčem zcela normálním, potřebném a žádoucím. Na něčem, co k naší víře zákonitě patří. Když jsem si mu po mamčině smrti postěžovala, že nedokážu ovládat slzy a kudy chodím, tudy brečím, řekl mi: „To dělá jen tvoje tělo, podobně jako když nás svrbí pata. Nevšijmej si jich, nechej je téct, ale okamžitě navaž spojení s maminkou. Jen si pěkně zvykej na nový způsob komunikace! Je mnohem účinnější než ty vaše mobily, SMSky a e-mail.“ Sám tyhle moderní komunikační prostředky nepoužíval, i když jsme se mu je občas jako velkou výhodu pokoušeli vnutit. A jak je vidět, hravě se bez nich obejde i teď.

Způsoby, jak komunikovat s církví vítěznou, jsou jistě různé a naprosto individuální.

Vím jen, že se mnoho lidí v modlitbě obrací na P. Ladislava s prosbami o přímluvu a tvrdí, že jim pomáhá podobně, jako pomáhal za svého pozemského života. O nezpochybnitelném zázraku, vyprošeném na jeho přímluvu zatím nevím a ani si ho nehodlám vynucovat. Zprostředkovavě vím o „zázraku“, který by ale lékaři nejspíš zpochybnili a připsali ho svým zásluhám. V porodnici, v níž kdysi Ladislav působil jako lékař, rodila už po jeho smrti maminka své šesté dítě. Zpočátku bez problémů, ale ve chvíli, kdy na císařský řez už bylo pozdě a na klešťový porod příliš brzy, se porod zastavil a ozvy dětského srdíčka utichly. Maminka postřehla neklid v sále, pochopila nebezpečí a prosila otce Ladislava o pomoc. Tvrdí, že zaslechla jasný stručný povel: „Stoupi si!“ Nikoho se neptala, stoupla si, změnou polohy se porod znovu rozeběhl a za chvíli byl zdravý Karlík na světě. Měla snad ta maminka halucinace?

O Ladislavově svatosti, stejně jako mnoho jiných lidí, ani já nepochybuji, ale ráda bych tu uvedla na pravou míru jedno nedorozumění. Občas někde zaslechnu, že mi je připisována snaha

o jeho beatifikaci. Není tomu tak. Vzpomínky na otce Ladislava jsem sepsala jen proto, aby byl jeho odkaz zachován a zpřístupněn i těm, kteří ho nemohli poznat osobně. Jsem si jistá, že i tak nějak to myslel Ladislav, když mi krátce před svou smrtí řekl: „Po mé smrti můžeš všechno sepsat.“ Je pravda, že už onoho 11. září 2004 mi na mobil přicházely četné sms „Musíme něco udělat pro jeho blahorečení, svatořečení...“. Osobně se v tom však odmítám jakkoliv angažovat, ledaže by přišel jasný signál z nebe. Mám totiž Ladislavovu školu a vím, že mu jde o něco jiného. Jde mu o duše, jde mu o obrácení našeho národa, a proto si jsem jistá, že má mnohem větší radost z aktivity, kterou jeho památku každoročně uctívají věřící na Moravě. V sobotu v blízkosti data 11. září vycházejí od jeho hrobu v Kunštátě poutníci na smírnou pouť. Cestou se modlí, zpívají i zpovídají, a k večeru doputují do Sloupu v Moravském krasu. Tam pouť, která nese Ladislavovo jméno, vyvrcholí mší svatou

za obrácení českého národa. Skupina poutníků se rok od roku zvětšuje. Můžete se přidat. Příští rok vychází 11. září na sobotu, takže termín pouti je jasný. Sraz je jako vždy v 8,00 u Ladislavova stále hojně navštěvovaného a vkusně udržovaného hrobu v Kunštátě. Skromné ubytování pro přespolní není problém zajistit.

MUDr. Marie Svatošová

Mons. Josef Koukl

přijal biskupské svěcení před dvaceti lety

Litoměřická diecéze si letos připomíná kulaté výročí od konsekrace 18. litoměřického biskupa Mons. ThDr. Josefa Koukla. Konala se 27. srpna 1989 v litoměřické katedrále sv. Štěpána po patnáctileté sedisvakanci.

Josef Koukl se narodil 8.11.1926 v Brně. Mládí prožil v Břeclavi, kde byl jeho otec profesorem na gymnáziu. Vystudoval gymnázium v Brně, kde v roce 1945 maturoval. Poté začal studovat teologickou fakultu v Praze, kterou absolvoval v roce 1950. Ve stejném roce byl vysvěcen na kněze a v létě téhož roku odešel do Sokolova, kde působil jako kaplan. Vojenskou službu vykonával u tzv. PTP do roku 1953. Po skončení základní vojenské služby působil jako kněz v několika farnostech. Od března 1954 byl výpomocným knězem v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha a od srpna byl administrátorem ve farnosti Stodůlky. Od roku 1958 do roku 1970 vykonával službu kněze v Kladrubech u Stříbra.

Od listopadu 1970 byly místem jeho dalšího působení Litoměřice. P. Josef Koukl se stal spirituálem zdejšího semináře. V roce 1974 byl v Praze promován na doktora teologie a od září začal vyučovat na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích morální teologii již jako profesor. Stal se též kanovníkem kapituly Všech

svatých na Pražském hradě. Dne 26.7.1989 byl jmenován papežem Janem Pavlem II. sídelním biskupem litoměřickým a 27.8. téhož roku v katedrále sv. Štěpána vysvěcen na biskupa. (Zdroj: ČBK)

Otče biskupe, 27. srpna letošního roku uběhlo dvacet let od vašeho biskupského svěcení. Vybavíte si po letech obřad samotný?

Ano, velmi dobře. Na biskupský trůn mě uváděl kardinál Gantin. O tom, že budu svěcen na biskupa, jsem se dozvěděl 30. června 1989 při 90. narozeninách kardinála Tomáška.

Bylo krátce před sametovou revolucí. Dalo se čekat, že události roku 1989 naberou takový spád?

Ten rok už mohli jít do semináře všichni, kteří se přihlásili. Bez jakéhokoliv omezení, což nikdy předtím nebylo. Navíc v té době dostalo deset tisíc lidí výjezdní doložku na svatořečení sv. Anežky. To byly signály, že komunismus v nejbližší době skončí.

Pocházíte z učitelké rodiny. Neuvažoval jste o tom, že se stanete učitelem stejně jako váš otec?

Otcův bratr byl knězem v Praze, mamčin bratr knězem v Brně. Měl jsem v nich vzory a rozhodl jsem se, že půjdu jejich cestou. Od malička jsem ministroval, byl jsem osobním ministrantem Mons. Procházky, který napsal knížky Pod kopulí bílé svatyně. Na jeho kázání chodily davy lidí. Od malička jsem směřoval k této cestě. Ve třinácti letech, při mobilizaci, když byl můj strýc-kněz povolán, jsem řekl tenkrát poprvé mamince, že chci být jako on.

Na kněze jste byl vysvěcen v roce 1950. V té době se zřejmě moc lidí ke své víře veřejně nehlásilo.

Byli jsme svěceni dříve než na konci června, už 23. dubna na sv. Vojtěcha. V březnu totiž byly zavřeny všechny mužské kláštery. Celou mši svatou jsme se tehdy museli naučit latinsky zpaměti – myslelo se, že můžeme být zavřeni. Když jsem nastoupil jako kaplan do Sokolova, řekl mi tamní tajemník už po mém prvním kázání - to bylo po pouti sv. Jakuba - že bych mohl následovat do vězení svého pana děkana. To bylo běžné. Ale přežili jsme druhou světovou válku, při bombardování v Brně jsem tak tak unikl zásahu bomby - byli jsme do života připraveni jinak než dnešní mládež, která nezažila válku a neprožila těžkosti. Poslední rok místo studia na gymnáziu jsem pracoval v První brněnské, kde jsme stavěli lokomotivy. Období nacismu nás předem připravilo na další životní zkoušky.

Byla takovou zkouškou i vojenská služba u Pomocných technických praporů?

U PTP nás přivítali tím, že tam budeme nadosmrti. Dokud tam nezemřeme. Druhému útvaru řekli, že jejich lebkami vydláždí silnici až do Mýta. Byli jsme šestá rota 51. praporu - samí kněží. Pátá rota byli bohoslovci. V prvních čtyřech rotách zase synové živnostníků a tak podobně. Šli jsme se dohromady, to bylo krásné. Na vojně jsem byl do roku 1953. Vyučil jsem se tam elektrikářem a potom lešenářem. Tři kostely jsem v tom regionu sám elektrifikoval – kostel v Kostelci u Stříbra, ve Skapcích a v Ostrově. Když jsem je po letech navštívil, zaplakal bych nad nimi. Ubylo tam obyvatel, nejsou tam už školy, kde jsem učil v období Pražského jara. Tehdy tam mohl být na sto čtyřicet dětí. Kostely byly plné lidí, což bylo krásné.

Do Litoměřic jste přišel v roce 1970. V letech 1975 až 1989 jste zde přednášel na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě. Jak vzpomínáte na dobu, kdy jste pracoval se studenty?

Rád. Nedávno jsem byl na pouti v Klokotech u Táboty, kde jsem se setkal se svými bývalými žáky a musím říci, že na litoměřický seminář a na fakultu všichni vzpomínají moc pěkně.

Navštěvují bohoslužby mladí lidé?

Tady v Litoměřicích je hodně mladých rodin s dětmi, které chodí na mše svaté. Za to může zřejmě konvikt – přípravný ročník, který tu byl - a pedagogická škola umístěná naproti budově konviktu. Mladé kluky, kteří ještě nebyli ničím vázání, uchvátila tu a tam nějaká ta dívka, přišli se sem – a to jsou ty rodiny, které pravidelně přicházejí na bohoslužby.

Začal nový školní rok. Zmínila bych fakt, že jste založil Biskupské gymnázium ve Varnsdorfu a obnovil Biskupské gymnázium v Bohosudově. Co vás k tomu vedlo?

Bohosudov byl dvakrát zavřen, dvakrát otevřen, bylo zcela logické, že tam gymnázium musí znovu být. Tamní poutní kostel obnovoval vlastníma rukama ještě za totality P. Josef Cukr. Ve Varnsdorfu byl pan děkan Alexej Baláž, který přišel s myšlenkou otevřít gymnázium. Našli se dobří lidé, kteří jeho založení podpořili, přestože to vyvolalo spor s Rumburkem, který se obával odlivu svých studentů z města.

Jak se žije biskupovi v důchodu?

Krásně. Už nemá takovou zodpovědnost a přitom mu zůstává stále dost prostoru, aby vykonával činnost jako v době, než do důchodu odešel. Nový biskup musí poznat diecézi, a tak se v době, kdy je pryč, o pracovní povinnosti dělíme. Pravidelně se setkávám se seniory, o Vánocích již tradičně docházím do charity, zastupuji kněze v nemoci, na dovolené a podobně. Mám také víc času na přípravu kázání.

A jste také pověřen funkcí biskupského vikáře litoměřické diecéze pro styk se zahraničím.

Účastním se především pravidelných česko-německých setkání. Na přelomu srpna a září například setkání s rodáky z Litoměřicka ve Fuldě, které se koná každé dva roky. Jednou za dva roky probíhá také setkání s rodáky z Mostecky, z Chomutovska a dalších míst. Zmínil bych i setkání s Ackermann-Gemeinde. Tito rodáci se starají o místa, kde se narodili. Chvála Bohu, s jejich pomocí jsme již opravili mnoho kostelů.

*Otče biskupe, děkuji za rozhovor.
Jana Michálková*

Foto: archiv litoměřického biskupství

„Láska v pravdě“

Papežova nová encyklika se věnuje sociálnímu učení

Na tiskové konferenci ve vatikánské Aule Jana Pavla II. byla 7. července 2009 představena nová encyklika papeže Benedikta XVI. Caritas in veritate („Láska v pravdě“). Svatý otec ji podepsal o slavnosti sv. Petra a Pavla, 29. června 2009.

Nový papežský dokument, který se věnuje sociálnímu učení církve, představili kardinál Renato Raffaele Martino, předseda Papežské rady „Iustitia et pax“, kardinál Paul Josef Cordes, předseda Papežské rady „Cor unum“, arcibiskup Giampaolo Crepaldi, dosavadní sekretář Papežské rady „Iustitia et pax“, a prof. Stefano Zamagni, profesor ekonomie a politiky na Boloňské univerzitě a poradce téže rady.

Jak ve svém vystoupení připomenul kardinál Martino, jedná se o třetí encykliku papeže Be-

nedikta XVI. – po Deus caritas est (2005) a Spe salvi (2007). Protože se věnuje sociální oblasti, staví ji to zároveň do tradice zahájené papežem Lvem XIII. encyklikou Rerum novarum v r. 1891; dosud posledním sociálním dokumentem se o sto let později stala encyklika Centesimus annus Jana Pavla II. „Téměř dvacet let nás tedy dělí od posledního velkého dokumentu sociálního učení církve,“ upozornil na tiskové konferenci kardinál Martino. Tato oblast však nikdy nezůstala zcela stranou zájmu církve, řekl dále, když připomenul Kompendium sociální nauky církve z r. 2004 či první Benediktovu encykliku Deus caritas est, jejíž podstatná část se věnuje charitě.

Název nového dokumentu Caritas in veritate, tedy „Láska v pravdě“, podle kardinála Martina

obsahuje dva základní pojmy papeže Benedikta XVI., které „poznaly jeho magisterium během celého dosavadního pontifikátu, nakolik představují samotnou podstatu křesťanského zjevení“ a „stojí tedy u počátku sociálního učení církve.“ Cituje pak encykliku, když říká: „Pro své těsné spojení s pravdou může být láska považována za autentický výraz lidství a za prvek základní důležitosti v lidských vztazích, včetně těch, které mají veřejnou povahu. Pouze v pravdě láska zazáří a dá se autenticky žít“ (č. 3).

Encyklika je rozdělena do šesti kapitol, které byly pojmenovány takto: „Poselství encykliky Populorum progressio“, „Rozvoj člověka v naší době“, „Bratrství, ekonomický rozvoj a občanská společnost“, „Rozvoj národů, práva a povinnosti, životní prostředí“, „Spolupráce lidské

rodiny“ a „Rozvoj národů a technika“. Název její první kapitoly i podtitul celého dokumentu „Integrální rozvoj člověka v lásce a v pravdě čtyřicet let od vydání encykliky Populorum progressio“ ukazují, že přímou inspirací se stala encyklika papeže Pavla VI. z roku 1967 (Caritas in veritate měla být původně vydána ke 40. výročí Populorum progressio). Zároveň však reaguje na aktuální problémy doby, když se zabývá globální hospodářskou krizí.

Český překlad encykliky papeže Benedikta XVI. Caritas in veritate v překladu P. Milana Glasera, SJ vydalo v průběhu prázdnin Karmelitánské nakladatelství.

Zdroj: ČBK

Pastýřský list

k zahájení noveny před návštěvou papeže Benedikta XVI. v České republice

Milovaní bratři a sestry,

návštěva Svatého otce Benedikta XVI. se již velmi přiblížila. Poslední dva týdny před jeho příjezdem se budeme muset starat o mnoho organizačních věcí a praktických příprav. Času k usebranosti pak už bude málo. Proto Vás dnes zveme k nově, devítidenní intenzivní modlitbě a závěrečné duchovní přípravě na setkání s hlavou naší církve. Šli jsme s Vámi po celou dobu přípravy a také pro tento její poslední úsek jsme Vám připravili potřebný materiál. Brožurka nazvaná Nověna k přípravě na setkání se Svatým otcem Vám bude dobrým vodítkem. Doufáme, že už ji máte.

Nověna je vyhlášena na dobu od 8. do 16. září. Začne na svátek Narození Panny Marie a skončí na svátek sv. Ludmily. Obě dvě ženské postavy, Panna Maria a sv. Ludmila, mají jednu společnou vlastnost. První z nich je branou, kterou k celému lidstvu přišel Boží Syn. Panna Maria stojí u okamžiku počátku nové éry, éry Evangelia. Druhá stojí u počátku nové éry dějin v životě našeho národa. Sv. Ludmila přijala zvěst svatých Cyrila a Metoda, kteří otevřeli život z Evangelia našim předkům a celému Slovanstvu. Vložme tedy svou touhu po obnově tohoto daru do jejich ochrany.

Do času noveny spadají též svátky Povýšení Svatého Kříže a Sedmiboletné Panny Marie. Tyto dva liturgické dny říkají mnoho k našim tématům víry, naděje a lásky. Svatý Kříž je zároveň znamením, které vyjadřuje naši identitu, a jeho smysl jsme si chtěli více ujasnit a připomenout.

Chceme Vám k nově podávat několik myšlenek, k nimž jsme sami v průběhu příprav došli. V úvahách, které vedeme, jsme přemýšleli o dvou trojicích. Trojice Božích darů, které nazýváme božskými ctnostmi, tvoří přímo v nás opěrné body křesťanské osobnosti, která se přímo vztahuje k Bohu. Ten, i když jediný, žije v trojici osob. Člověk víry, naděje a lásky je vskutku člověkem k obrazu Božímu. Je člověkem, jakého měl Bůh na mysli, když ho stvořil. Naše víra se obrací k Otci, naší nadějí je zmrtvýchvstalý Kristus, naše

lásky je plodem Ducha Svatého, který je vylit do našich srdcí (srv. Řím 5,5). Náš život se tak stává novým, jiným, silnějším, plnějším a krásnějším. Jestliže ve víře posloucháme Otce, pevně důvěřujeme v jeho Syna, našeho Pána, Ježíše Krista, a milujeme láskou Ducha Svatého, stáváme se opravdovými lidmi.

Úvahy o víře, naději a lásce nás přivádějí k poznání, v čem spočívá lidská důstojnost. I ta stojí na jisté trojici. Mnozí nám dají za pravdu, když řekneme, že spočívá v lidské svobodě. Ta ovšem přichází jediné tam, kde je vnitřní kázeň. Slovo kázeň se už lidem líbí méně, ale my o ni budeme usilovat, i když je to těžké. Mnozí budou souhlasit, když řekneme, že spočívá v rozumnosti, ale nebudou ji chtít uplatňovat, když by to mělo pobourat jejich lživé sny a ukázat jim reálný stav věcí. Určitě nám přitakají, když řekneme o lidské důstojnosti, že jejím vrcholem je láska, ale nebudou chtít převzít zodpovědnost za dobro druhých, bez které se láska rychle mění v sobectví nebo i loupežné násilí.

Svět a možnosti lidské společnosti se rychle vyvíjejí. Vstupujeme do světa nových možností a to, podle našeho soudu, vyžaduje trochu jiné, zralejší lidi, lidi ukázněné, rozumné a zodpovědné. Nová doba klade před lidskou společností velké a nové úkoly a ty žádají nové lidi. V žádném případě nejsme jediní, kdo si to uvědomují a chtějí pro to něco udělat.

Po tomto zralém lidství touží mnoho lidí, ale často si nevědí rady. My víme dobře, že první, čeho je třeba, je pracovat na sobě, a máme k tomu nejen potřebné předpoklady, ale i Boží pomoc. Neukážeme-li cestu, nepozdvihneme-li se z únavy a mravní defenzivy, těžce se proviníme. Zlo dnes útočí na lidskou důstojnost, na samu podstatu lidství. Chce z lidí udělat bezduché otroky konzumních systémů, kteří se změní v šelmy a vytvoří na zemi peklo. Stůj co stůj tomu chceme zabránit. S Boží pomocí se to podaří, vždyť, jak říká verš žalmu:

Když Bůh v své síle povstane, dav nepřátel se rozvane. (Ž 68, 2-3). Buďte proto dobré mysli. Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? (Řím 8,31). Se sv. Pavlem opakujeme: Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! ... Pán je blízko. (Fil 4, 4-5).

***Za to prosme v nověně, kterou začneme 8. září.
Tak žehnáme Vám, Vaším rodinám a přátelům,
tak žehnáme celé naší vlasti.***

Vaši biskupové Čech a Moravy

Biřmování očima rodiče

Po dvou letech se odehrálo v Jablonci nad Nisou v neděli 3. května 2009 další biřmování. Bylo biřmováno celkem čtrnáct biřmovanců v rozpětí 13 - 65 let, převážně mládež, dva manželské páry (z toho jedna těhotná maminka) a jedna slečna z Prahy.

Přípravu na biřmování vedl náš kaplan P. Pavol Poláček, který měl pravidelná setkání s kandidáty této svátosti už od října 2008 vždy každou neděli od 10 hodin na faře.

Těch, co přípravu na biřmování začali, bylo popravdě řečeno dvacet, takže "úmrtnost" v průběhu přípravy byla šest kandidátů. Je to tak trochu i dobré znamení, že příprava a přijetí svátosti nebyly považovány z jakýchkoli více či méně přijatelných důvodů za něco automatického, jednoduchého či formálního. Vzpomínám, že za mých studentských let před třiceti roky se nás v Liberci na biřmování hromadně připravovalo asi čtyřicet (a s rostoucím počtem klesala i pravděpodobnost, že bude někdo vyvolán k přezkoušení). Dnes bereme za samozřejmé, že naše diecéze má svého biskupa, ale před třiceti roky jsme biskupy neměli, jen generální vikáře.

Náš pan biskup zjevně považoval přípravu na biřmování za velmi důležitou, a proto si v neděli - týden před vlastním biřmováním - zajel do Jablonce, aby se s biřmovanci osobně setkal, promluvil a prověřil stav jejich přípravy. Naše dcera (15,5 roku - rovněž připravovaná na biřmování) se na toto setkání s biskupem připravovala velice pečlivě a zpracovala si písemnou přípravu na předepsaných 61 témat. Ona vlastně ta svátost sice není pouze o znalostech, ale některé vědomosti biřmovanci mít musejí! Přípravě na sedmnácti stranách se již téměř nedá říkat tahák. Naštěstí ale pan biskup nezkoušel, tahák nebyl potřeba, spíše si s biřmovanci povídal. Otce biskupa zajímalo, jak kdo dospěl ke své víře, kdy se z jeho dětské víry stala víra dospělého, proč věří, jaké

a proč si vybral své biřmovací jméno. Vybírám dva nejpestřejší příběhy o „cestách víry“, jak jsem se dopátral od přímých účastníků biřmování:

1) Vyprávění manželského páru: „Na nový rok 2004 jsme se vydali na nezávislou cestu přes celou Afriku. Cílem byly domorodé kmeny ukryté v těžko přístupných a divokých koutech Afriky, zejména poznávání jejich náboženství. V té době jsme byli vášnivými cestovateli a duchovními hledači. V Africe jsme se tvrdě střetli s voodoo a poznali na vlastní kůži ducha zla. Toto poznání nás nasměrovalo k Bohu. Byli to evropští misionáři působící dlouhodobě v Africe, kteří nám poprvé představili Krista. Po dobrodružné dvouleté cestě jsme zavítali do jabloneckého kostela a začali se připravovat na křest...“

2) Jedna paní vypravovala, že uvěřila v Boha při kýčovitě romantickém zážitku pod noční oblohou s hvězdami. Nedokázala se bohužel po dlouhá léta ztotožnit s církví. Většinou ji odradili duchovní a představitelé církve. Měla na ně mnoho záludných otázek, které ale nedokázali uspokojivě zodpovědět. Na druhou stranu to ale zpětně hodnotí jako Boží prozíravost. Dokázala správně dozrát a nakonec přidala ke své víře i společenství církve. Mezi tím zkoušela „reiki“ a „kineziologii“. Zjistila, že to opravdu funguje a že se za těmito praktikami skrývá duch zla.

Biřmování je o vstupu do duchovní dospělosti a samostatnosti, hledání vlastní cesty a jistě i jinakosti od nás, kteří jsme byli biřmováni před třiceti a více roky. Při té velké slávě a radosti jsem si vzpomněl na své rodiče. Vyprávěli nám, že za jejich časů se při biřmování udílel i symbolický políček. To aby si biřmovanec uvědomil, že pro hlásání víry ho mohou čekat i těžkosti. Podle některých fotek ze slavnosti a vyjádření zúčastněných je zřejmé, že se tato symbolika udržela jako součást obřadu dodnes.

Jan Suchánek, Jablonec nad Nisou

Setkání pastoračních asistentů a aktivních laiků s biskupem Baxantem

V Hejnicích u Liberce se tyčí na pozadí Jizerských hor poutní bazilika Navštívení Panny Marie, k níž přiléhá budova bývalého františkánského kláštera, před jehož branou se spojují staré poutní cesty z Polska, Německa a Čech. Součástí barokního chrámu je malý gotický kostelík s usměvavou madonkou s Ježíškem v náručí. Již od 13. století sem přicházeli nemocní a poutníci prosit Boha Otce o zdraví a sílu na přimluvu Panny Marie.

Podle místní legendy kdysi žil v sousední vesnici (nyní část Raspenavy) chudý řemeslník s nemocnou ženou a dítětem, který chodil denně do hejnických lesů sbírat dřevo. Když jednou usnul pod voňavou lípou, zdá se mu zvláštní sen o andělech v koruně této lípy. Jeden z nich mu oznámil, že je to zázračné místo, a vyzval ho, aby přinesl a vložil do dutiny stromu sošku Panny Marie. Jeho žena a dítě budou na její přimluvu uzdraveni. Tak se skutečně stalo. Zpráva o zázraku se rozkřikla po celém okolí a k lípě začaly proudit davy prosebníků. Bylo třeba místo upravit, aby zde mohla být sloužena mše svatá pro poutníky. Lípu nakonec odstranili, sošku umístili na pařez a zřídili nad ní dřevěnou kapli. Její kapacita brzy nestačila, a tak zde roku 1252 postavili kamennou kapli s gotickým klenutím. Koncem 17. století sem byli povoláni františkáni a začala výstavba barokního chrámu. Roku 1950 obsadila klášter STB, zřídila zde koncentrační tábor, budova i kostel pak mnoho let chátraly. Po roce 2000 tu místní duchovní správce P. Miloš Raban, nyní biskupský vikář pro církevní školství a pastorační, založil pomocí modlitby a programu Phare Mezinárodní centrum duchovní obnovy, kde se konají semináře, kongresy, exercicie, ozdravné pobyty, rodinná setkání, kulturně společenské a duchovní akce. Mezi ně patří také každoroční setkání pastoračních asistentů, katechetů a aktivních laiků, pořádaná Biskupstvím litoměřickým pod vedením ústeckého arciděkana P. Miroslava Šimáčka, biskupského vikáře pro pastorační.

Letošní setkání začalo již ve středu večer 3. června rekolekci na téma úryvku z Janova evangelia: „Světlo ve tmě svítí...“ (Jan 1,4). Program zahrnoval modlitby breviáře,

ních asistentů a aktivních laiků. Sešlo se asi 45 lidí. Setkání, jehož tématem byla média, zahájila večerní mše svatá v bazilice.

Sobota začala ranními chválami, pokračovala snídaní v refektáři, potom se účastníci přesunuli do auly, kde proběhla stručná prezentace. Následovalo slovo na den P. Šimáčka, který upozornil, že myšlenku duchovní obnovy o Kristu jako světla lze uplatnit také na následující téma. Média mají odrážet Krista a vnášet do společnosti hodnoty.

Dopoledne měla SCS.Lic.Kateřina Regendová, tisková mluvčí setkání mládeže, přednášku s názvem „Média - rizika a příležitost“. Upozornila na posun v postoji papeže Benedikta XVI. vůči médiím. Papež ve svém poselství ke Světovému dni sdělovacích prostředků nazval média a digitální technologie darem, potenciálem, příležitostmi umožňující vydávat svědectví o Kristu a víře, vést dialog, navazovat přátelství.

Odpoledne proběhly rozhovory ve třech skupinách. Tématem první skupiny, kterou vedla přednášející, byl postup při informování veřejnosti o církevním a farním dění. Druhou skupinu měla na starost redaktorka časopisu IN! Helena Filčíková, tématem byl vliv médií na mládež. Ve třetí skupině hovořila Ing. Mgr. Marie Nováková o problematice mediální výchovy.

Večer přijel litoměřický biskup Mons. Jan Baxant v doprovodu svého sekretáře a tiskového mluvčího P. Martina Davídky a osobního asistenta pana Martina Flosmana. Biskupa doprovázel host z Koreje, který hovořil francouzsky.

Sotva Mons. Baxant překročil práh auly, začaly cvakat spouště fotoaparátů a poletovat blesky. Otec biskup vyjádřil potěšení, kolik se tady sešlo novinářů. Vedoucí skupin pak přednesly stručná shrnutí a Mons. Baxant pochválil vysokou odbornou a profesionální úroveň jejich příspěvků. Upozornil, že vše, co jde do oběhu, nemůže být jen sladké a zbožné, ale musí mít myšlenku a odpovídající literární a jazykovou úroveň. „V katolickém tisku nesmějí být hrubky!“

Potom připomněl, že obraz církve je pošramocen, ale ne nějakými skandály, kterých je všude plno, ale naším vlastním životem. Sdělovací prostředky nejsou jen redakce a tiskové kanceláře, sdělovacím prostředkem může být každý z nás. Ani příjemci nejsou jen nějaký les nebo zeď, ale živí lidé.

Následovala mše svatá v bazilice, v jejímž úvodu Mons.

Baxant zdůraznil zvláštní časové rozhraní sobotního večera, kdy končí den Panny Marie a začíná den Kristův. Je to vyjádření vztahu mezi Pannou Marií a Ježíšem, kteří se o sebe opírají. Jejich vzájemný vztah má být vzorem pro nás křesťany, kteří tvoříme jednu rodinu - ne jako, ale reálně. Máme se opírat jeden o druhého s jistotou, že nás ten druhý nezradí. Pak poukázal na hejnickou Pannu Marii objímající děťátko - taktó máme obejmout Krista a pevně se ho držet. Nakonec upozornil na kazatelnu, ze které ční vztyčená kamenná ruka s křížem. Vypadá to, jako kdyby tam nějaký zbožný mnich usnul. Vyjadřuje to skutečnost, že kříž nemůže lítat jen tak mezi nebem, ale musí být zakotven, vsazen do země, držen v lidské ruce. Nelze jen respektovat existenci utrpení, ale přijmout kříž vlastního života, přijmout sám sebe. Kristus vyzývá každého, ať už je jakýkoliv, aby šel za ním.

Žehnání kamenného stolce v Proseči

Pan Svatopluk Koudela je šéfem rodinného hostince U Šámálů na prosečských horách pod Ještědem. Bylo mu líto, že na místě, kde stávalo za dob jeho předků sousoší sv. Josefa, dnes nic není a nic ani nepřipomíná, že tam kdy stálo. Poznal Krista, nyní se připravuje ke křtu, a protože je mužem činu ctícím posvátná místa, rozhodl se zbudovat spolu s přáteli kamenný oltář zasvěcený sv. Josefu. Spojil se tedy s místním panem farářem P. Josefem Maturou, a ten pak, když viděl, že se záměr pana Koudely daří realizovat, obrátil se na litoměřického biskupa s prosbou o požehnání tohoto venkovního oltáře.

Vlastní slavnost se konala v sobotu 11. července 2009 v 15 hodin a zúčastnil se jí 20. litoměřický sídelní biskup Mons. Jan Baxant. Z kněží byl pak přítomen P. Martin Davídek, osobní sekretář biskupa, a P. Josef Matura, duchovní správce Proseče.

Liturgický průvod, ve kterém jel pan biskup spolu se svými kněžími v kočáře, doprovázený zpěvy folklórního souboru z Liberecka Horačky, doputoval na prosečské návrší, kde Mons. Jan Baxant slavnostně venkovní oltář požehnal. Je na něm nápis: „Poutníče postůj, rozhlédni se a otevři své srdce... kamenný stolec ku paměti sousoší sv. Josefa, kdys stávajícího v Proseči, u Koubšů, nechali vystavěti dědicové toho rodu. Slavnostně vysvětil J. Exc. Mons. + Jan Baxant, XX. sídelní biskup litoměřický, Anno domini MMIX“.

Za účasti mnoha poutníků se po požehnání oltáře vydal průvod do restaurace „U Šámálů“, kde Horačky svým vystoupením v podještědských krojích přispěly k slav-

Po odjezdu biskupa pokračoval kulturní program koncertem v bazilice, kde vystoupil severočeský instrumentálně-vokální soubor pro hudbu gotiky, renesance a baroka SoliDeo.

Setkání skončilo v neděli dopoledne na slavnost Nejsvětější Trojice mši slouženou P. Rabanem a P. Šimáčkem. Úvodem P. Raban nadhodil otázku, k čemu potřebujeme tři božské osoby. Může vzniknout dojem, že katolíci nevěří v jednoho Boha. Odpověď zní, že Bůh není sám, je vztahovou bytostí. P. Šimáček vycházel ve svém kázání z 5. knihy Mojžišovy, která zdůrazňuje Boží blízkost a zájem Boha o člověka. Vzájemné vztahy a propojenost lze pozorovat jak ve vesmíru, tak v mikrokosmu, ale také v rodině. Tajemství Nejsvětější Trojice má dopad na náš každodenní život.

Kateřina Tetivová

nostnímu závěru pouti.

Oltář stojí jakoby nad územím značné části diecéze i Čech a jistě se najde mnoho poutníků, kteří se svým duchovním správcem na ta místa připutují, ač se jedná o dosti náročný výšlap, a pomodlí se zde za Čechy i litoměřickou diecézi.

Historie domu U Šámálů sahá do roku 1864, kdy se sem přišel Antonín Šámál. Založil zde hostinec a v roce 1886, kdy začal s plány, tu zřídil taneční sál. Budova, jak ji znají dnešní turisté, si zachovala podobu z roku 1911. Jako by se zde od první světové války nic nezměnilo. Šenkovna pamatuje staré časy, poslední rekonstrukci v roce 1928. Za 1. republiky sem přijížděl i skladatel Karel Vacek. Hostinec byl na dva roky uzavřen v době druhé světové války a v roce 1958 zrušen úplně.

Až po čtyřiceti letech obnovil hostinskou živnost U Šámálů Svatopluk Koudela, zdejší patriot původem z rychty od Koubšů, s kořeny sahajícími až do 16. století. Dům zdědil po svém strýci jako víkendové sídlo, hostinec s víkendovým provozem tu otevřel s pomocí své rodiny a přátel v lednu 1998.

P. Martin Davídek

Foto: archiv litoměřické biskupství

mši svatou, příležitost ke svátosti smíření, přednášky a také křížovou cestu s krátkou adorací. Duchovní obnova, které se zúčastnilo 25 věřících, skončila v pátek 5. června dopoledne.

Odpoledne se začali sjíždět účastníci setkání pastorač-

Biskup Jan Baxant požehnal obraz svaté Zdislavy ve Cvikově

Ve Cvikově jsme se v loňském roce pustili do opravy malé kapličky. Stojí na svahu na levé straně cesty, která vede k dětské léčebně, kousek za Boberským potokem. Hlavní iniciátorkou byla paní Ing. Janka Vozárová, donátorka celého projektu.

Kaplička nový kabát opravdu potřebovala. Její fasáda byla na mnoha místech opadaná a mříž chránící interiér kapličky chyběla vůbec. Rovněž chybělo vybavení interiéru (obraz nebo socha). Podle slov pamětníků to byla kdysi socha, ale nepodařilo se nám zjistit, koho znázorňovala. Rekonstrukční práce na kapličce zajistil restaurátor pan Mgr. Vladimír Žák. Při samotné rekonstrukci jsme si s dělníky povídali o tom, či sochu nebo obraz v kapličce instalovat. Pro nápad jsme ale nešli daleko. Svatá Zdislava – naše milá sousedka z Lemberka – se přímo nabízela. Nejenom že je patronkou nemocných, ale, a to je v poslední době velmi aktuální, je patronkou rodin. Kaplička svaté Zdislavy na cestě k dětské léčebně, kudy denně procházejí maminky s nemocnými dětmi, je tím nejlepším řešením.

Obraz svaté Zdislavy namalovala akademická malířka paní Iva Kaplická, instalován byl na jaře letošního roku. Slavnostně ho požehnal otec biskup Mons. Jan Baxant 16. července.

Otce biskupa Jana přivítalo u kapličky ve Cvikově asi šedesát lidí. Pan Ivo Škola – „duše“ celého projektu – poděkoval v úvodu všem, kteří se na projektu podíleli, a informoval přítomné o průběhu jeho finančního zajištění. Slova se též ujal pan JUDr. Jaroslav Švehla, zástupce starosty. Poté následoval obřad zehnění. Otec biskup Jan ve své promluvě mimo jiné zmínil důležitost takových míst, jako je naše kaplička.

Na zahradní slavnosti, kterou pro nás připravila paní Helena Papírníková, se otec biskup Jan setkal nejen s organizátory a autory celého projektu, ale také s německými rodáky z nedalekých Kunratic. Na faře pak strávil asi hodinu s katolickou mládeží, která zde již druhým rokem hostuje na tzv. Antiochii.

Vrcholem biskupovy pastorační návštěvy byla pontifikální mše svatá, kterou sloužil v místním kostele sv. Alžběty Uherské.

S otcem biskupem se však neloučíme nadlouho, neboť nás poctí svou návštěvou letos ještě jednou - u příležitosti vyvrcholení oslav 450. výročí posvěcení našeho kostela svaté Alžběty Uherské ve Cvikově, a to 17. listopadu v 10:00 hodin, kdy toto výročí oslaví celebrací slavnostní pontifikální mše svaté.

P. Mgr. Rudolf Repka, administrátor ve Cvikově, redakčně upraveno

Foto: archiv litoměřického biskupství

Občanské sdružení Cesta 121 chce pomáhat kněžím

Seniorky a senioři, kteří mají to štěstí, že se mohou každý měsíc sejít s emeritním biskupem Josefem Kouklem, se v březnu 2009 rozhodli, že budou přispívat na občanské sdružení Cesta 121 (www.cesta121.cz), které slibuje, že výtěžkem sbírek bude pomáhat různými zdravotně-technickými pomůckami starým kněžím, aby mohli zůstat ve

svých farnostech. Podařilo se jim vybrat 1175 korun. Sčítali jsme 24. června padesátikoruny i dvoukoruny. Vybízíme proto k následování různá místní farní společenství, přidejte se k nám! Dokažme, že litoměřická diecéze je živá a zaslouží si nové kněze.

PhDr. Soňa Malá, redakčně upraveno

Svatojakubská pouť ve Veliké Vsi

Obec Veliká Ves v jižním okraji chomutovského okresu patří k obcím nejhezčím. Počet obyvatel nedávno dosáhl čísla 272. Opravují se zde domy, komunikace, čistily se rybníky a nezapomíná se ani na tradiční Svatojakubskou pouť. Pod správou Veliké Vsi patří obce Nové Třebčice, Podlesice, Široké Třebčice a Vitčice.

Svátek sv. Jakuba staršího, patrona zdejšího kostela, letos připadl na sobotu 25. července. Poutě, která se zde konala, zahájil mší svatou za účasti místních věřících a věřících z okolí, Podbořan, Kadaně, Radonic a z Německa děkan Josef Čermák.

Místostarosta František Halasz v soukromém rozhovoru připomněl, jak učňovská mládež z Vintířova zničila v 60. a 70. letech minulého století ve zdejším kostele varhany. Kromě vykradení a zdevastování kostela přispěla k poničení vintířovské kaple a zámku Thurn-Taxisů. Místní zde vzpomínají na výrok bývalého litoměřického biskupa Pavla Posáda, který opravu

tohoto kostela pod vedením kadaňského děkana Josefa Čermáka považoval za malý zázrak.

Starosta Veliké Vsi Martin Pilař zde místním přislíbil, že ve vsi bude instalováno pouliční osvětlení a zároveň bude zavedeno osvětlení do kostela. Do kostela by měl také místní kovář zhotovit lustr. Na financování elektroinstalace přispělo finanční sbírkou družební německé město Cunersdorf ležící severně od Vejprt směrem na Annaberg-Buchholz. Jeho zástupkyně zde předala obálku s finančním obnosem.

Z Cunersdorfu přijela i kapela trubačů, jejichž hra na žesťové nástroje střídající se s elektrofonickou hudbou na harmonium se stala ozdobou mše. Za slavnostních tónů trubek a při zpěvu podbořanského sboru byla Svatojakubská pouť zahájena. Oběd se podával v prostranství hospodářského dvora bývalého zámku, na jídelničku nechybělo tradiční vepřové koleno a pivo.

Pavel Wolf z kadaňské farnosti, redakčně upraveno

Blahopřání

Ve čtvrtek 8. října oslaví své 61. narozeniny dvacátý sídelní biskup litoměřický Mons. Jan Baxant.

Diecézním biskupem v Litoměřicích ho jmenoval papež Benedikt XVI., jmenování bylo oznámeno dne 4. října 2008, v den svátku sv. Františka z Assisi, ve Vatikánu a na litoměřickém biskupství.

Biskupské svěcení přijal Mons. Jan Baxant dne 22. listopadu 2008 v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích.

Přejeme našemu otci biskupovi mnoho požehnaní do služby v biskupském úřadě, pevné zdraví a štěstí v osobním životě.

Foto: Ing. Jan Rosenauer

Ptali jsme se zástupců škol na konci letošních letních prázdnin

Jak se církevní školy litoměřické diecéze připravují na návštěvu Svatého otce Benedikta XVI. v České republice?

Biskupské gymnázium Bohosudov začíná v letošním roce svůj sedmáctý školní rok od svého obnovení v roce 1993. Letošek je ve znamení významné události, kdy naši vlast navštíví Svatý otec Benedikt XVI. To je příležitost i pro nás, abychom načerpali nové síly. Při bohoslužbě slova v basilice P. Marie Sedmibolestné 1. září, kdy začínáme školní rok, budeme prosit společně s našimi žáky a učiteli, aby tato návštěva přinesla naší zemi mnoho duchovních darů. Někteří naši žáci se s rodiči zúčastní i bohoslužby ve Staré Boleslavi. Záznamy z návštěv pak budeme využívat v hodinách náboženské a občanské výchovy i v dalších hodinách. Mnoho impulsů nalezneme také v promluvách Svatého otce. I ty se mohou stát inspirací pro práci učitelů i žáků například v hodinách slohu, výtvarné či hudební výchovy.

Mgr. Jiří Breu, ředitel Biskupského gymnázia Bohosudov

V souvislosti s návštěvou Svatého otce Benedikta XVI. v České republice se mohou žáci Katolické základní školy majora Rudolfa Háška v Jablonci nad Nisou těšit na několik zajímavých akcí. Nejen že se zájemci pojedeme 28. září na setkání s papežem do Staré Boleslavi, ale uskutečníme i projekty k tomuto svátku. Ve čtvrtek 17. září bude probíhat celodenní projekt „Cestou Svatého otce“, kde se děti seznámí s životem papeže, zjistí a zpracují informace o Vatikánu, Praze, Brně a Staré Boleslavi, navrhnu a vytvoří oblečky pro Pražské Jezulátko, naučí se a zazpívají svatováclavský chorál „Svatý Václave, vévodo české země“. Ten den také připomeneme svátek svaté Ludmily (16. září), který je vyhlášen Dnem církevních škol, mši a návštěvou varhanního koncertu, které pořádá Městské divadlo v Jablonci nad Nisou v místním kostele svaté Anny.

Po celý školní rok bude na naší škole probíhat projekt „Jak vidíme staré mistry v církevních dílech“ při hodinách výtvarné výchovy a dějepisu, náboženství a etiky.

Mgr. Jana Kocourková, ředitelka Katolické základní školy majora Rudolfa Háška Jablonec nad Nisou

Křesťanská základní škola Nativity v Křešicích u Děčína má za sebou rok své existence. Jde o křesťanskou školu v nekřesťanském prostředí, jak o tom svědčí i nízký počet věřících dětí ve škole. Z náboženského pohledu lze tedy školu chápat jako počín převážně před-evangelizační. Jak se to prakticky projevuje ve vztahu k návštěvě papeže Benedikta XVI. v České republice?

V podstatě jde o tři přípravné roviny - předání informací, osobní příklad (křesťanských učitelů) a svobodná nabídka setkání s papežem. Děti jsou informovány o papežství jako takovém a pak o osobě současného papeže Benedikta XVI. Křesťanští učitelé svědčí o svém vztahu k osobě papeže svým postojem a výpověďmi. Dětem je pak učiněna nabídka, že se mohou s několika učiteli zúčastnit setkání s papežem ve Staré Boleslavi. Ještě je třeba dodat, že věřící minorita ve škole Nativity se modlí za to, aby návštěva papeže Benedikta XVI. přinesla pro náš národ dobré ovoce.

P. Josef Horehled', SJ, zakladatel Křesťanské základní školy Nativity Křešice u Děčína

Na návštěvu papeže Benedikta XVI. se v našem středisku budeme připravovat především v programu „Světýlko“. Je to setkání dětí ve věku od 7 do 12 let, které vždy vychází z nějaké jejich konkrétní zkušenosti – ať už je to sport, vysvědčení, Vánoce a podobně. Jedná se o duchovní program určený dětem, které nemají ani zkušenost církve, ani náboženskou výchovu, nicméně lze v nich vystopovat jiskřičky víry. Vždy využíváme rozhovoru a jejich zkušenosti, hry a kratičkou liturgii - zapálení svíce, píseň, připravenou i spontánní modlitbu...

Plánujeme dvě setkání - v září, před návštěvou Svatého otce, se zaměříme na jeho život, místo, kde

sídlí, a to s cílem přivést děti k tomu, že je zástupcem Pána Ježíše. Ve druhém setkání využijeme fotografií a filmových dokumentů z návštěvy. Chceme „vytáhnout“ jednu myšlenku, která by byla pro děti srozumitelná a směřovala k posílení jejich víry.

To, co děti případně zachytí ze sledování přenosů z papežovy návštěvy, chceme využít také ve výtvarném kroužku.

*P. Mgr. Ing. Ladislav Nádvorník SDB, ředitel Salesiánského střediska Štěpána Trochty -
- dům dětí a mládeže - Teplice*

Z Varnsdorfu do Jeruzaléma

Jeruzalém je rozdělen na čtvrt' arabskou, židovskou, křesťanskou a arménskou. Kde se pohybujete, poznáte v každé chvíli s naprostou jistotou. Arabský nepořádek a hluk, židovské čisto a vojáci, arménský klid a barvy, křesťanští poutníci a Hans z Drážďan (...se ženou, všemi dětmi a igelitovými taškami plnými suvenýrů). Další rozdělení představuje zeď na hranicích s Palestinci a neprůchodné hraniční přechody. Týden v Jeruzalémě strávili studenti z Biskupského gymnázia Varnsdorf. Jejich pobyt byl ukončením další fáze projektu o židovském malíři, varnsdorfském rodáku Petru Kienovi, který zahynul v koncentračním táboře Osvětim. Při své cestě po Izraeli kromě hlavního města navštívili žáci i Tel Aviv, Ain Karem, Betlém, Yad Vašem, Autonomní palestinská území, Mrtvé moře, velvyslanectví České republiky v Tel Avivu a mnoho dalších míst těsně spojených s kořeny judaismu, křesťanství a islámu. Setkání s místními obyvateli, poutníky celého světa, kteří přijeli slavit židovské svátky pesach, ale i přijetí na velvyslanectví bylo pro všechny účastníky studijní cesty milým překvapením. Krátké zprávy, které o Izraeli znáte z televizních novin, byly nahrazeny úsměvy, milým přijetím, ochotou pomoci, poradit. To platilo beze zbytku a bez výjimek pro izraelskou i palestinskou stranu, pro židovské vojáky i pro arabské civilisty. (Martina Janoušková, Adéla Brabcová, Lucie Bernartová, Martin Flekna, oktáva, Biskupské gymnázium Varnsdorf)

Biskupské gymnázium Varnsdorf poskytlo příspěvek o cestě svých studentů do Izraele

Milí čtenáři Zdislavy,

tak jako si kněží ve farnostech předávají štafetový kolík služby, podobně řada mých předchůdců na místě šéfredaktora předala tento pomyslný kolík na určitou dobu mně. Nastala chvíle, kdy si mě Pán zavolaal na jiné místo v církvi, a to sice ke studiu kanonického práva na lateránské univerzitě v Římě. Chtěl bych poděkovat všem, kteří posílali příspěvky, a také poprosit o shovívavost, jestliže některé nebyly otištěny. Nechám historikům, aby zhodnotili údobí, jímž si diecéze v roce 2008 prošla, a vím, že to nebylo údobí jednoduché. Určité odlesky této doby byly k rozpoznání i na stránkách Zdislavy. Po nástupu biskupa Jana na biskupský stolec v Litoměřicích proběhl v centru diecéze určitý

proces, jehož důsledky se projeví v dlouhodobé perspektivě. Nyní můžeme vidět tyto změny například ve Zdislavě, která dostává novou podobu. Neznamená to, že bych se Zdislavou už neměl nic společného, a podle svých možností chci rád toto periodikum podporovat.

Děkuji všem čtenářům za přízeň Zdislavě. Rád poradím svému nástupci i kolegům, aby se mohli různým nedorozuměním a chybám vyhnout.

Děkuji Pánu Bohu a svatě Zdislavě za dar tohoto diecézního časopisu. Kéž se jí daří oslovit věřící i nevěřící nejen v litoměřické diecézi, ale všude, kde ji budou číst.

V Kristu P. Martin Davídek, bývalý šéfredaktor

Situace časopisu Zdislava dnes a zítra

Vážený čtenáři,

v souvislosti s odchodem P. Martina Davídka na studia přebírám nyní zodpovědnost za náš diecézní časopis já. Jedná se pravděpodobně o dočasné řešení, protože jistě není úkolem generálního vikáře redigovat časopis.

Redakční práci bude zastávat novinářka, paní Jana Michálková. Především z důvodů předchozích výborných zkušeností a bezproblémové spolupráce se mnou při vydávání časopisu „Svatá Hora“ jsem se obrátil na Tiskárnu Prima, konkrétně na pana Miroslava Zelenku, aby časopis vyráběl.

Vzhledem k účelu časopisu bude nutné přehodnotit některé parametry tohoto periodika. Především je potřeba zvážit, zda je únosné, aby časopis vycházel v současné podobě a rozsahu. Celobarevný čtyřladvacetistránkový časopis je při nákladu cca 1500 výtisků přece jen luxus, který se musí zákonitě projevit na ceně. Do konce roku nebudeme rozsah ani podobu měnit, od roku 2010 však bude – především z finančních důvodů – k nějaké změně muset dojít.

Abychom zachovali podmínky, za nichž jste si časopis předplatili, vyjde do konce roku předpokládaný počet čísel, čili deset, což znamená, že časopis nyní budete dostávat častěji než jednou za měsíc.

Byli bychom rádi, aby časopis aktuálně informoval o dění v diecézi, aby nebyl obrázkovým časopisem na úkor množství a kvality informací.

Věříme, že časopis Zdislava, který si zaslouží, aby se stal kvalitní výkladní skříní diecéze, bude Vaším oblíbeným titulem. Počítáme s Vaší spoluprací a spolu s Vámi prosíme o Boží požehnání pro toto dílo. Konstruktivní připomínky a jakoukoli pomoc vítáme.

P. Stanislav Příbyl, generální vikář

Biskupství litoměřické má nové webové stránky

Biskupství litoměřické spustilo začátkem srpna nové internetové stránky. Obsahují základní údaje o diecézi, biskupství a jednotlivých farnostech. V budoucnu budou navíc napojeny na elektronický katalog diecéze.

Webové stránky Biskupství litoměřického prošly kompletní změnou. Nový redakční systém, který běží na pozadí, umožní široké skupině uživatelů aktualizovat web, vytvářet a editovat články, fotogalerie, doplňovat události do kalendáře diecéze. Uživatelé zde postupně najdou další informace o diecézi, její historii a jednotlivých farnostech.

Staré internetové stránky byly archivovány a doména www.biskupstvi-ltm.cz v následujících týdnech zanikne. S doménou také zaniknou všechny staré maily, které mají tvar jmeno@biskupstvi-ltm.cz. Nové adresy jsou k dispozici na stránkách biskupství.

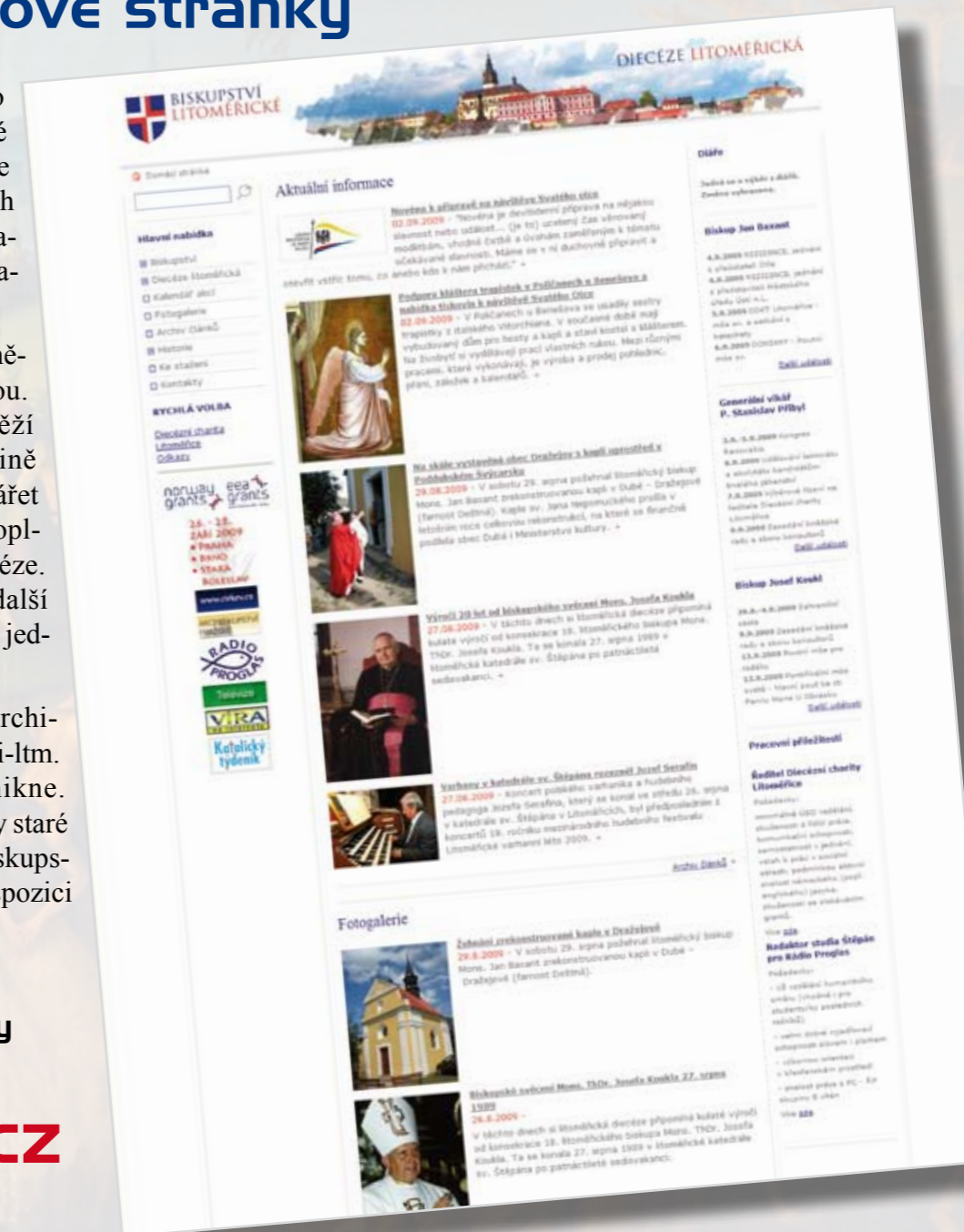
Nové internetové stránky najdete na adrese:

www.dltm.cz

Vážený čtenáři Zdislavy,

tvořte náš diecézní časopis spolu s námi. Chcete, aby se v něm objevily zajímavé události z Vaší farnosti? Napište nám, pošlete fotografie, informujte nás o připravovaných akcích na adrese zdislava@dltm.cz. Zajímavosti otiskneme.

Děkujeme, Vaše redakce

Zdislava – měsíčník Diecéze litoměřické.

Vydavatel: Biskupství litoměřické. **Adresa redakce:** Biskupství litoměřické - diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 1/1, 412 88 Litoměřice (zdislava@dltm.cz).

Za obsah časopisu odpovídá P. Stanislav Příbyl (pribyl@dltm.cz). **Redaktorka:** Jana Michálková (michalkova@dltm.cz). **Grafická úprava, sazba:** Miroslav Zelenka.

Tisk: Tiskárna PRIMA, spol. s r. o. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042. **Objednávky a distribuci** zajišťuje Vydavatelství IN, s.r.o. (e-mail zdislava@in.cz, tel. 775 598 604) prostřednictvím Postservisu. Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků.

Obraz ze sbírek litoměřického biskupství